

تدبر در حدیث و سیره معصومین (علیهم السلام) - استاد ضرابی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ

هجدهم ذى الحجه ١٤٤٣ مطابق با ١٤٠١/٤/٢٧

عید سعید غدیر خم (عید ولایت ، عید اکبر)

را به پیامبر و اهل بیت (علیهم السلام) و همه منتظران ظهور و ارادتمندان و موالیان و محبّین اهل بیت عصمت و طهارت به ویژه سادات تبریک و تهنیت عرض می‌کنم و بهترین بهره‌های از این مناسبت خجسته برای همه خاصّه شیعیان و مسلمانان و محرومین جهان از خداوند مسئلت دارم.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَى الْكَوْنَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْمُسْلِمِينَ، وَيَعْسُوبَ الْمُؤْمِنِينَ، وَ إِمَامَ الْمُتَّقِينَ، وَقَائِدَ الْغُرِّ الْمَحَجَّلِينَ، أَشْهَدُ أَنَّكَ أَخُو رَسُولِ اللَّهِ، وَوَصِيِّهِ، وَوَارِثُ عِلْمِهِ، وَأَمِينُهُ عَلَى شَرْعِهِ، وَخَلِيفَتُهُ فِي أُمَّتِهِ، وَأَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَصَدَّقَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى نَبِيِّهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ؛

سرچشمه هستی جهان مست علی بود

بیمانه عشق ازلی مست علی بود

می خواست نبی دست خدا را بفشارد

دستی که خدا داد به او دست علی بود

اباعمر می گوید از فاطمه زهرا سلام الله عليها سؤال کردم: «یا سَيِّدَتِي فَمَا بِالْهُ قَعَدَ عَنْ حَقِّهِ؟ قَالَتْ: يَا أَبَا عُمَرَ لَقَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَثَلُ الْأِمَامِ مَثَلُ الْكُعْبَةِ إِذْ تُؤْتَى وَلَا تَأْتِي... - بانوی من! پس چرا امام علی علیه السلام سکوت کرد و حق خود را نگرفت؟ حضرت زهرا علیها السلام فرمود: ای اباعمر! رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: مَثَلُ اِمَامٍ، مانند کعبه است، مردم باید در اطراف آن طواف کنند، نه آن که کعبه دور مردم طواف نماید...» (اثبات الهداة ج ۳ ص ۱۲۰)

موضوع تدبیر:

آیا سخن صدیقه طاهره سلام الله علیها درباره نسبت امیرمؤمنان تنها یک تشبیه است یا اینکه حامل پیامی برای مسلمانان جهان به ویژه برای شیعیان است؟
آن پیام چیست؟

پاسخ اجمالی:

وقتی رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه وآله) میزان اعمال را به فرموده خداوند علی (علیه السلام) قرار داد، به مردم تکلیف نمود که دایر مدار ولی خدا باشند و بر محور او بگردند؛ آنچه در عالم دنیاست، اصل و حقیقتی دارد و برای این ظاهر، باطنی است که خود کعبه مکرمه با شکافتنش، دهان باز کرده و شهادت داده و می‌دهد که طواف مردم حول او به معنای طواف بر محور مولود کعبه است که به اراده الهی از جوف کعبه بیرون آمده تا مردم آشکارا ببینند، جوهر و مغز کعبه، حقیقتی جز ولایت که مظهر ولایت خداست، ندارد!

پاسخ تفصیلی:

توضیح و تفصیل بیشتر این حقیقت را از زبان معصومین به ویژه بی‌بی دو عالم، تنها کفو علی (علیهما السلام) روایت کنیم، چرا که هیچ کس در مسأله تبیین و دفاع از حریم ولایت، جانانه‌تر و ژرف‌تر از صدیقه طاهره به میدان نیامده و حقش را اداء نکرده است.

حضرت رضا (علیه السلام) می‌فرماید: «لَوْ عَرَفَ النَّاسُ فَضْلَ هَذَا الْيَوْمِ بِحَقِيقَتِهِ لَصَافَحَتْهُمْ الْمَلَائِكَةُ فِي كُلِّ يَوْمٍ عَشْرَ مَرَّاتٍ ... - به خدا قسم! اگر مردم فضیلت این روز (غدیر) را واقعاً می‌شناختند، هر روز ملائکه با آنها ده نوبت مصافحه می‌کردند، ...» (التّهذیب، ص ۲۶)

غدیر خم به نصب مرتضی شد که روز نصب جمله اوصیا شد
ولایت عرضه شد بر هر چه هستی فلاح و رستگاری در و لا شد
و همچنین فرمود: «وَهُوَ يَوْمُ تَنْفِيسِ الْكَرْبِ وَ يَوْمُ تَحْطِيطِ الْوِزْرِ وَ يَوْمُ الْحَبَاءِ وَ الْعَطِيَّةِ وَ يَوْمُ نَشْرِ ...» (اقبال الاعمال "صفحه ۴۶۴) - و روز برطرف شدن سختی، و پاک شدن و بال (گناهان) و روز بخشش و عطا و روز نشر علم و روز بشارت و روز عید اکبر است، روزی که در آن دعا مستجاب می‌شود و روز جایگاه بزرگ و روز پوشیدن لباس (نو) و کندن لباس سیاه (و کهنه) است، و روز عهد معهود، و روز درو شدن غصّه‌ها و روز بخشش و گذشت از گناهکاران شیعه امیرالمؤمنین (ع) است، و آن روزی است که باید (به سمت خوبیها و ولایت) سبقت گرفت و روز صلوات فرستادن بر محمد و آل او است، و روز خشنودی و روز عید اهل بیت و محمد (ص) و روز قبولی اعمال و روز درخواست زیاد شدن (پاداشها) است، و روز راحتی مؤمنین و روز تجارت و روز دوستی و روز رسیدن به رحمت الهی است... وَ يَوْمُ التَّرْكِيَةِ وَ

يَوْمَ تَرْكِبُ الْكَبَائِرِ وَ الذُّنُوبِ وَ يَوْمُ الْعِبَادَةِ وَ يَوْمُ تَفْطِيرِ الصَّائِمِينَ ... و روز پاکیزه نمودن (نفس) و روز ترک کبائر و گناهان است، و روز عبادت و روز افطاری دادن به روزه داران است. کسی که در آن روز، مؤمن روزه داری را افطار دهد، مثل کسی است که ده نوبت به اندازه «فثام» طعام داده است.

بعد فرمود: می دانی فثام چیست؟ عرض کردم: خیر. فرمود: یعنی صد هزار (که وقتی ضرب در ده شود، می شود یک میلیون)، و آن روزی است که باید به همدیگر تهنیت گویند، وقتی مؤمنان همدیگر را ملاقات کردند، بگویند: حمد خدای را که ما را جزء تمسک جویان به ولایت امیر مؤمنان علی (ع) و امامان (علیهم السلام) قرار داد. و روز تبسم به چهره مردم با ایمان است، پس هر کسی که در روز غدیر به چهره برادر (مؤمن)ش تبسم کند، خداوند به او در روز قیامت نظر رحمت افکند، و هزار حاجت (دنیاوی) او را برآورده سازد و قصری از در سفید در بهشت برای او بنا کند و چهره او را نورانی سازد، و آن روز زینت است، پس کسی که خود را برای روز غدیر، زینت کند (و لباس زیبا بپوشد) خداوند، گناهان بزرگ و کوچک او را می بخشد، و فرشتگانی را مأمور می کند که تا سال آینده حسنات و درجات این روز را بنویسند.»

بشارت از خدا به آل فاطمه تجلای غدیر، مبارک بر همه حضرت صادق علیه السلام فرمود: «صَوْمُ يَوْمِ غَدِيرِ خُمٍّ يَغْدِلُ عُمَرَ الدُّنْيَا... وَهُوَ عِيدُ اللَّهِ الْأَكْبَرِ، وَمَا بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ نَبِيًّا إِلَّا وَتَعِيدَ فِي هَذَا الْيَوْمِ، وَعَرَفَ حُرْمَتَهُ، وَاسْمَهُ فِي السَّمَاءِ يَوْمَ الْعَهْدِ الْمَعْهُودِ، وَفِي الْأَرْضِ يَوْمَ الْمِيثَاقِ الْمَأْخُودِ وَالْجَمْعُ الْمَشْهُودِ...» - روزه روز غدیر خم برابر با عمر دنیا است و این روز، روز عید بزرگ الهی است. هیچ پیامبری مبعوث نشده مگر این روز را عید گرفته است و حرمت و منزلت او را شناخته است. اسم این روز در آسمان «عهد معهود» و پیمان گرفته شده است و در زمین به نام «میثاق مأخوذ» و بیعت گرفته شده و «جمع مشهود» و جمعیت حاضر شده است.» (بحار الانوار، ج ۹۵، ص ۳۰۲)

بعد از انجام حج (حجة الوداع) توسط پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله در سال دهم هجرت، حدود ۱۲۰ هزار نفر از مسلمانان، در «غدیر خم» در روز هجدهم ذی حجه، اجتماع کردند، در این هنگام بود که آیه تبلیغ نازل شد «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ»؛ (مائده/۶۷) «ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است، کاملاً [به مردم] برسان و اگر نرسانی رسالت خدای را انجام نداده ای.» بعد از

نزول آیه تبلیغ، پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله) فرمودند: «ای مردم! من و شما کنار حوض کوثر یکدیگر را خواهیم دید، هشیار باشید که پس از من با دو گوهر گرانبها چگونه رفتار خواهید نمود؟ عرض کردند، آن دو چیست؟ فرمود: کتاب خدا، و اهل بیت من. خدا به من خبر داده است که این دو از هم جدا نمی‌شوند تا در کنار حوض کوثر به من برسند... از آن دو پیشی نگیرید که هلاک خواهید شد و از آن دو عقب نمانید که باز موجب هلاکت است.» حضرت دست علی (علیه السلام) را بالا برد، تا مردم او را ببینند. در این هنگام فرمود: «ای مردم! چه کسی به مؤمنان از ایشان سزاوارتر است و بر آنان ولایت و سرپرستی دارد؟ گفتند: خدا و پیامبرش داناترند. فرمود: خدا بر من ولایت دارد، و من بر مؤمنان و مسلمانان ولایت دارم. سپس فرمود: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلَى مَوْلَاهُ» (الغدیر، ج ۱، ص ۹ - ۱۱) هر کس من پیشوای اویم، علی سرپرست و ولی اوست.» و این جمله را چند بار تکرار فرمود. حدود ۱۱۰ نفر از اصحاب پیامبر (صلی الله علیه وآله) بدون واسطه و هشتاد و چهار نفر از تابعین با واسطه، آیه فوق را همراه حدیث مذکور، نقل کرده‌اند. (الغدیر، ج ۱، ص ۶۲ - ۷۳)

همچنین تعداد زیادی از علمای اهل سنت این آیه و حدیث مشهور را که مربوط به ولایت و امامت امیرالمؤمنین علیه السلام می‌شود، نقل کرده‌اند. (سیوطی، ج ۲، ص ۳۲۷) که نشان می‌دهد حدیث مزبور یکی از قطعی‌ترین روایات متواتر است.

سیوطی از ابن مردویه به طور مستند نقل کرده که ابن مسعود گفت: در زمان رسول الله صلی الله علیه و آله می‌خواندیم: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ - أَنْ عَلِيًّا مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ - وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ...» (ینابیع الموده، ص ۱۴۰؛ الدر المنثور.) ای پیامبر [به مردم] برسان آنچه را که از طرف پروردگارت بر تو نازل شده - که علی مولای مؤمنین است - و اگر نکنی، رسالت او را انجام نداده‌ای...»

بعد از پایان خطبه پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله) ابابکر و عمر جزء اولین کسانی بودند که به علی (علیه السلام) گفتند: «بَخُّ بَخٍّ لَكَ يَا عَلِيُّ أَصْبَحْتَ مَوْلَايَ وَمَوْلَى كُلِّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ؛ ای علی بر تو مبارک باد که امروز مولای من و مولای هر مرد و زن مؤمن گشتی.» (شیخ سلیمان قندوزی، ج ۱، ص ۲۸ و ۲۹)

حادثه شگفت انگیزی در این اثنا اتفاق افتاد که عمده مفسرین آن را ذیل آیه شریفه «سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ» (معارف/۱) ذکر نموده‌اند؛ و آن وقتی بود که

حارث بن نعمان با سخن پیامبر (ص) به مخالفت پرداخت و گفت: «خدایا اگر ولایت علی علیه السلام بحق از طرف تو اعلام شده، سنگی بر من فرود آید و به زندگی من خاتمه دهد» - که فوراً عذاب الهی رسید و سنگی از آسمان فرود آمد و به زندگی او خاتمه داد.

هر که گریزد ز خرابات شهر بارکش غول بیابان شود

بعد از این جریان، پیامبر به اصحابشان فرمودند: آیا دیدید و شنیدید؟ گفتند: آری. (شیخ صدوق، امالی، ص ۳۸۴). با این معجزه، بر همگان مسلم شد که «غدير» از منبع وحی سرچشمه گرفته و یک فرمان الهی است.

حضرت زهرا (علیها السلام) به امام علی علیه السلام فرمود: «أَتَظُنُّ يَا أَبَا الْحَسَنِ أَنَّ هَذَا الرَّجُلَ وَحْدَهُ؟! وَاللَّهِ مَا هُوَ إِلَّا طَلِيعَةُ قَوْمٍ لَا يَلْبَثُونَ أَنْ يَكْشَفُوا عَنْ وُجُوهِهِمْ أَفْنِعْتُهَا عِنْدَ مَا تَلُوحُ لَهُمُ الْفُرْصَةُ- ای ابوالحسن! آیا گمان می‌کنی [در مخالفت با غدیر،] این مرد تنهاست؟ سوگند به خدا او پیشگام قومی است که هنوز نقاب چهره هاشان فرو نیفتاده است و آن گاه که فرصت به دست آورند مخالفت خود را آشکار خواهند ساخت.» (نزهة المجالس، ج ۲، ص ۲۰۱) مولای متقیان علی علیه السلام فرمود: «من دستور خدا و پیامبر را انجام می‌دهم و به خدا توکل می‌کنم که بهترین یاری دهنده است».

غدير خم بسی موج‌آفرين است تمام قصه‌ها را برترين است
درون موج آن امواج بی‌حد بشر را راهنمایی بهترین است

هنوز مراسم تدفین پیامبر صلی الله علیه وآله انجام نشده بود که سخن بی‌بی دو عالم (علیها السلام) به حقیقت پیوست؛ عده‌ای از انصار و مهاجرین به طمع خلافت در مکانی به نام «سقیفه» گرد هم جمع شدند و ابوبکر را به عنوان خلیفه انتخاب کردند. عمر می‌گوید: «خلافت و بیعت با ابوبکر با عجله و بدون در نظر گرفتن حکمت و مصلحت انجام شد و خدا بود که ما را از شر آن حفظ نمود.» (صحیح بخاری، ج ۸، ص ۵) و آنگاه به صراحت می‌گوید: «ما ترسیدیم که اگر بدون بیعت با ابوبکر از آن جا خارج شویم، انصار با شخص دیگری بیعت کنند.» (مسند احمد، ج ۱، ص ۴۵۳) فاطمه زهرا علیها السلام که نمی‌توانست در مقابل این عهد شکنی ساکت و آرام باشد بی‌وقفه در دفاع از حقوق از دست رفته امیرمؤمنان علیه السلام به گونه‌های مختلف کوشید که مهمترین سند دفاع و روشن گری برای آن بانو، گوشزد نمودن «حدیث غدیر» بود.

محمود بن لبید می‌گوید: پس از رحلت پیامبر (صلی الله علیه وآله) فاطمه را در

کنار قبر حضرت حمزه در اُحد در حال عزاداری و گریه مشاهده کردم، فرصت را غنیمت شمرده، سؤال کردم: آیا برای امامت علی علیه السلام از سخنان رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) می‌توان دلیلی آورد؟ حضرت زهرا علیها السلام پاسخ داد: «وَاَعْبَاهُ اَنْسَيْتُمْ يَوْمَ غَدِيرِ خُمٍّ؟ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ: عَلَى خَيْرٍ مَنْ اَخْلَفُهُ فِيكُمْ وَهُوَ الْإِمَامُ وَالْخَلِيفَةُ بَعْدِي وَسِبْطَايَ وَتَسْعَةُ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَيْمَّةٌ أَبْرَارٌ...». (بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۳۵۳) شگفتا! آیا روز غدیر خم را فراموش کرده‌اید؟ شنیدم که پیامبر گرامی اسلام فرمود: علی بهترین کسی است که او را جانشین خود در میان شما قرار می‌دهم. علی علیه السلام امام و خلیفه بعد از من است و دو فرزندم، (حسن و حسین علیهما السلام) و نه نفر از فرزندان حسین علیه السلام پیشوایان و امامانی [پاک و] نیک اند. اگر از آن‌ها اطاعت کنید شما را هدایت خواهند نمود و اگر مخالفت ورزید، تا روز قیامت [بلا] تفرقه و اختلاف در میان شما حاکم خواهد شد.

پرسیدم، بانوی من! پس چرا امام علی علیه السلام سکوت کرد و حق خود را نگرفت؟

حضرت زهرا علیها السلام فرمود: ای اباعمر! رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: مثل امام، مانند کعبه است، مردم باید در اطراف آن طواف کنند، نه آن که کعبه دور مردم طواف نماید. آگاه باش، قسم به خدا، اگر حق را به اهلش واگذار می‌کردند و از عترت رسول خدا اطاعت می‌نمودند، دو نفر هم درباره [حکم خدا] با یکدیگر اختلاف نمی‌کردند و امامت را گذشته‌ای از گذشته‌ای و جانشینی بعد از جانشینی به ارث می‌برد تا قائم ما قیام کند که او فرزند نهم از اولاد امام حسین علیه السلام است. امّا [افسوس] کسی را مقدّم داشتند که خدا او را کنار زده بود و کسی را کنار زدند که خدا او را مقدّم داشت. تا آنجا که ره آورد بعثت را انکار کردند و به بدعت‌ها روی آوردند، آن‌ها هواپرستی و شهوت را برگزیدند و بر اساس رأی و نظر شخصی عمل کردند، هلاکت و نابودی بر آنان باد. آیا نشنیدند کلام خدا را که فرمود: «پروردگار تو آنچه را که می‌خواهد خلق می‌کند و هرچه را بخواهد اختیار می‌کند و برای آنان اختیاری نیست.» (قصص / ۶۸) ... افسوس، [که سران سقیفه] آرزوها [و هوس‌های] خود را در دنیا تحقق بخشیدند و از آینده خود غافل ماندند، خدا نابودشان گرداند و آنان را در کارهایشان گمراه کند؛ ای پروردگار من به تو پناه می‌برم از کمی‌یاران پس از پیروزی و فراوانی آنان.»

برخی اشکال می‌کردند و می‌گفتند که: اگر علی (ع) قبلاً روشنگری می‌کرد، مردم منحرف نمی‌شدند، حضرت زهرا (علیها السلام) در پاسخ فرمود: «فَمَا

جَعَلَ اللَّهُ لِأَحَدٍ بَعْدَ غَدِيرِ خُمٍّ مِنْ حُجَّةٍ وَلَا عُذْرٍ - پس از غدیر خم، خداوند برای هیچ کس عذر و بهانه‌ای باقی نگذاشته است.» (کتاب الخصال، ج ۱ و ۲، ص ۱۷۳) برخی دیگر هم از مهاجرین و انصار در عذرخواهی پافشاری کردند، که حضرت در پاسخ فرمود: «إِلَيْكُمْ عَنِّي فَلَا عُذْرَ بَعْدَ تَعْذِيرِكُمْ وَلَا أَمْرَ بَعْدَ تَقْصِيرِكُمْ هَلْ تَرَكَ أَبِي يَوْمَ غَدِيرِ خُمٍّ لِأَحَدٍ عُذْرًا - دور شوید و مرا به حال خود واگذارید، پس از کوتاهی و تقصیرتان جایی برای عذرخواهی نمانده است، آیا پدرم در روز غدیر خم جایی برای عذر تراشی برای احدی باقی گذاشته است؟» (احتجاج، ج ۱، ص ۱۴۶)

وقتی برخی که از عناصر اصلی سقیفه و غصب خلافت بودند، تصمیم گرفتند... حمله کنند آن حضرت از خانه بیرون آمد و خطاب به آنها فرمود: «لَا عَهْدَ لِي بِقَوْمٍ حَضَرُوا أَسْوَأَ مَحْضَرًا مِنْكُمْ تَرَكَتُمْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ جَنَازَةً بَيْنَ أَيْدِينَا وَقَطَعْتُمْ أَمْرَكُمْ فِيمَا بَيْنَكُمْ لَمْ تَسْتَأْمِرُونَا وَلَمْ تُرْثُوا لَنَا حَقًّا كَأَنَّكُمْ لَمْ تَعْلَمُوا مَا قَالَ يَوْمَ غَدِيرِ خُمٍّ، ... - من ملت‌ی را [مثل شما] نمی‌شناسم که این گونه [عهدشکن و] بدبرخورد باشند، جنازه رسول خدا را بر روی دست ما گذاشته و رها کردید و امر خود را در بین خود گذرانید و از ما طلب فرمان نکردید و حق ما را به ما ندادید، گویا از آنچه رسول خداصلی الله علیه وآله در روز غدیر فرمود، آگاهی ندارید؟ سوگند به خدا که رسول گرامی اسلام در آن روز ولایت و رهبری را به او (علی علیه السلام) پیوند زد [و از مردم بیعت گرفت] تا امید شما [فرصت طلبان تشنه قدرت] را از امامت قطع نماید، ولی شما رشته‌های پیوند [معنوی] میان پیامبر و خودتان را پاره کردید. [این را بدانید که] خداوند در دنیا و آخرت بین ما و شما داوری خواهد کرد.» (احتجاج، ج ۱، ص ۱۰۸)

زهرای مرضیه (علیها السلام) برای عموم مردم هم به دفعات و مرتباً یادآوری می‌فرمود و تذکر می‌داد که: «أَنْسَيْتُمْ قَوْلَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَوْمَ غَدِيرِ خُمٍّ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَى مَوْلَاهُ؟ وَقَوْلُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى - آیا فراموش کردید سخنان رسول خداصلی الله علیه وآله در روز عید غدیر خم را [که فرمود: هر که من مولا و رهبر او می‌باشم پس علی علیه السلام مولای اوست، و سخن او را [که به علی علیه السلام فرمود: یا علی! موقعیت تو نسبت به من همانند هارون به موسای پیغمبرصلی الله علیه وآله است.]]» (الغدیر، ج ۱، ص ۱۹۷)

بی‌شک اجرای اهداف غدیر دو گام اصلی دارد که از اساسی‌ترین آنها خود سازی و رعایت تقوای الهی و دیگری تشکل و تعاون میان متقین است؛ یعنی در آغاز باید با تقویت ایمان و تقوا از سلطه نفس سرکش رهایی یافت سپس با

افزایش آگاهی و بصیرت و تسلیم در برابر امام و امامت، زمینه اتحاد جهانی
حزب الله را فراهم آورد.

دل شد ز نامت صیقلی	وز مهرت چهره منجلی
گویم به آوای جلی	مولا علی مولا علی
والا تر از والا علی	بالا ترین بالا علی
مولا علی اولی علی	حلال مشکل ها علی
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةِ الْمُعْصومِينَ	
(عليهم السلام)	